

NOVADNIEKS

OTRDĪEN,
1991. gada 19. februārī

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 20 (6179)
Maksā 10 kap.

ZIŅAS

Rajonā

Šī gada janvārī, salīdzinot ar pagājušā gada pirmo mēnesi, preiļu apgrozījums rajona patērētāju biedrību savienības sistēmā esot palielinājies par 1,7 miljoniem rubļu.

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja apstiprinājusi uzņēmuma «Zeta-2» filiāles darbības nolikumu. Šī filiāle darbosies Preiļos, un pašlaik tās nelielais kantoris izvietots sadzīves pakalpojumu kombināta ēkā.

Kooperatīvais uzņēmums būs starpnieks rajona ekonomiskajiem saņēmējiem ar ārzemēm, vispirms — ar Holandi. Paredzams, ka no Holandes saņemsim lauksaimniecības tehniku (jaunu un lietotu), kā arī vieglās automašīnas «Mercedes» un citas. Kā informē firmas darbinieki, rajonā tiks veidota remontbāze, kur lietoto tehniku, iekāms piedāvās iedzīvotājiem, sakārtos.

Paredzams, ka ar firmas starpniecību rajona iedzīvotāji varēs iegādāties arī sadzīves tehniku, pat apģērbu un apavus. Būs iespējams nopirkt tehnoloģiskas iekārtas, piemēram, galas konservu vai dzēriņu cepam.

Firma ir gatava ieguldīt līdzekļus (pat 20 miljonus rubļu), lai tam visam radītu nepieciešamo materiālu tehnisko bāzi.

Rajonā pieaug bezdarbs. Katru dienu republikāniskā darbā iekārtošanas centra Preiļu birojā griežas cilvēki, kas atbrīvoti no darba sakarā ar štatu samazināšanu, jauna darba meklējumos. Sadzīves pakalpojumu kombināta pēdējā laika iadu ir 24, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienībā — 10, lauksaimniecības nodalījumā — 5. Visi bezdarbnieki gēmi uzskaitē, taču darbu viņiem sagādāt ir ļoti grūti.

Nouka Līvānu sporta kluba kārtējā sēde, kurā pārrunāja pilsētas basketbola čempionāta norises gaitu. Dienaskārtībā bija arī citi aktuāli pilsētas sporta dzīves jaunumi, kas saistīti ar komandu sagatavošanu republikas sacensībām.

Pašlaik nav skaidrs, kas turpmāk finansēs Līvānu futbola komandu «Kristāls», kura spēlē republikas čempionātā, jo stikla fabrika šādu «slogu» nevarot uzņemties. Interesanti, vai šajā gadījumā mainīsies komandas nosaukums, jo Līvānu «Kristāls» kā nekā populārizē šīs firmas marku.

Republikā

Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs I. Godmanis, citi valdības locekļi un kārtības sargi izanalizēja apakšvienību darbu un apsprieda jautājumus, kas saistīti ar sabiedriskās drošības departamenta veidošanu. Brīvprātīgo apakšvienību štābam uzdots sagatavot oficiālu paziņojumu par apakšvienību atliekumi pret to bruņojumu. Sabiedriskās drošības departamenta vadītājs J. Baškers augstu novērtēja brīvprātīgo kārtības sargu darbu. Šai grūtajā laika vienības daudz palīdzēja, un mums jāatrod tām vieta oficiālajās valsts strukturās.

Latvijas valdība nolēmusi 80 procentus no republikas būvmateriālu tirgus fonda, sākot ar 1991. gadu, piešķirt lauku rajoniem. 70 procenti no tiem paredzēti zemnieku saimniecību vajadzībām, pārējais daudzums — individuālajai apbūvei. Būvmateriālus zemnieku saimniecībām sadalīs rajonu izpildkomitejas kopā ar zemnieku federāciju. To piegādi nodrošinās lauksaimniecības ministrijas un patērētāju kooperācijas dienests.

Ar Latvijas Ministru Padomes rīkojumu noteikts, ka 1990./1991. gada apkures sezonā malku iedzīvotājiem pārdos par 1990. gada cenām. Enerģētikas ministrijai cenu starpību kompensēs no republikas budžeta. Tie, kas vēlēšies iegādāties malku virs noteiktajām normām, to varēs darīt par jaunajām — 1991. gada cenām.

3. martā — Vislatvijas aptauja

12. februārī Latvijas Republikas Augstākā Padome pieņēma lēmumu sarīkot iedzīvotāju Vislatvijas aptauju 1991. gada 3. martā.

Anketa tiks ierakstīta jautājums «Vai jūs esat par demokrātisku un valstiski neatkarīgu Latvijas Republiku?» Uz to būs jāatbild viennozīmīgi: «jā» vai «nē». Balsošana piedalīsies visi Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji, kas sasnieguši 18 gadu vecumu.

Balsojot būs jāuzrāda pase. Aptauja tiks organizēta pēc tāda paša teritoriālā iedalījuma principa, kāds tiks ievērots Latvijas Republikas Tautas deputātu vēlēšanas. Organizēt aptauju uzdots centrālajai republikas vēlēšanu komisijai un rajonu un pilsētu vēlēšanu komisijām.

Latvijas Republikas Augstākās Padomes Prezidijam dotas tiesības ielūgt kā noverotājus citu valstu parlamentu un starptautisko organizāciju pārstāvjus.

Aptauja atspoguļos Latvijas iedzīvotāju atliekumus pret tās tagadni un nākotni, taču tai nebūs juridisku sekas.

LETA

Pasaulē

Kā ziņo Krievijas Valsts statistikas komiteja, 1990. gada pirmajos deviņos mēnešos inflācija sasniegusi 11,8 procentus. XI piecgadē inflācijas pieauguma tempi bijuši 4,6 procenti gadā, bet šīs piecades četros gados — vidēji 8,2 procenti.

Pēc KPFSR Tautas deputātu kongresa un Ministru Padomes iniciatīvas izveidotā komisija gatavo priekšlikumus par Krievijas Federācijas simbolikas nomaiņu. Iespējams, ka par Krievijas jauno ģerboni kļūst divgalvainais ērglis, kuru pirms 73 gadiem bolševiki romānija ar sīrni un amuru. Tiesa, esot arī citi ģerbona projekti. Ar Krievijas jauno karogu gan nekādas problēmas nav radušas. Komisija izvēlējusies triskrasaino balti-zili-sarkanu karogu, kurš bija Krievijas valsts karogs līdz 1917. gada oktobra visiem zināmajiem notikumiem.

Lielbritānijas premjerministrs Džons Meidžors, runājot parlamentā, teicis, ka viņš vēlētos, lai PSRS uzskatu sarunas ar Baltijas valstu likumīgi ievēlētajām varas iestādēm un ka viņš cerot šo jautājumu izvirzīt, tiekoties nākamajā mēnesī ar M. Gorbačovu. Savukārt Austrijas Ārlietu ministrijas pārstāvis paziņojis, ka Lietuvas valsts atzīšana esot ļoti steidzama juridiska lieta.

Nesen Maskava Krievijas Visnacionālā komiteja sarīkoja mitingu, protestējot pret to, ka Irakas darbību pasaules sabiedrība novertējusi kā agresiju. Mitinga izskaņā arī šāda doma — tādā valsts ka neatkarīgā Kuveita nekad nav pastāvējusi...

Netkatoties uz visām izveikto piegāžu grūtībām, Līvānu stikla fabrikas šķirnes trauku tokas izstrādes celms ilguma saistību planu mazumtirgniecības cenās janvārī izpildījis par 106,1 procentu. Labāko

skaitā ir šķirnes trauku apstrādes iecirknis.

Teicami šeit strādā apdedzinātāja Anna Sjučillo, slipētāja Galina Belugina (attēlā pa labi).

Šķirnes trauku izstrādes

iecirkni labākie darba darītāji ir arī strādniece Galina Dedkova un stikla puķis Sergejs Ustinovs (augšējā attēlā).

I. SILICKA foto

Latvijas Komitejas viedoklis

1. februārī uz tikšanās ar republikāņu Augstākās Padomes deputātiem un Latvijas Komitejas pārstāvjiem bija atnākuši cilvēki, tuvākās un tālākās apkārtnes iedzīvotāji. No lugtajiem ciemiņiem bija ieradusies: *N. Beļskis* (Līvānu vēlēšanu apgabala AP deputāts), *A. Bergmane* (Latvijas Komitejas Pašvaldību departamenta vadītāja), *M. Grinblats* (Latvijas Komitejas priekšsēža vietnieks), *J. Kučinskis* (Latvijas Komitejas Politiskās komisijas vadītājs, avīzes «Pilsonis» informatīvās daļas vadītājs), *V. Steins* (AP deputāts, Latvijas Komitejas Arieļu komisijas vadītājs), *J. Vidīņš* (Latvijas Komitejas Inceklis, Latvijas Atdzimšanas partijas vadītājs).

Pirmais uzstājās *V. Steins*. Viņš runāja par janvāra notikumiem Rīgā, teikdams, ka šajās dienās Rīgā bija savdabīgs Vatikāns, kur vārds nepiederēja ne Augstākajai Padomei, ne Tautas frontei, ne Interfrontei, ne Pilsoņu Kongresam, nevienam citam ka pašai tautai.

N. Beļskis savu uzstāšanos sāka ar aicinājumu godināt ar klusuma brīdi A. Slapiņa piemiņu. Abi deputāti runāja par noskaņojumu Rīgā un Augstākajai Padomei, par pasaules reakciju uz notikumiem Baltijā, atceltām PSRS — ASV sarunām, apturētajām preču piegādēm.

Raksturojot AP darbību, abi deputāti atzina, ka radīts par daudz departamentu. Uz deputātiem bieži tiek izdarīts spiediens, gadās, ka svarīgi dokumenti, akceptēti frakciju sēdēs, līdz pieņemšanai nonāk izmainīta redakcijā. Ta nemānīt ir pārnēmušies gan 4. maija Deklarācijā, gan pavisam nesen — Latvijas — KPFSR līgums.

M. Grinblats raksturoja politisko situāciju, kad zinātni tiek radīta briesmu atmosfēra, lai piespiestu tautu izvēlēties «mazāko ļaunumu». Aicināja paanalizēt, kā sākusies pārbūve, kas to ir vadījis visu laiku. Tiek radīta savienība «no apakšas», to panāk ar tādām ligu-

miem ka nule ratificētais. Ģorbunova — Jeleina parakstīto un AP ratificēto līgumu runatājs raksturoja kā fantastisku piekāpšanos no AP puses.

Šajā sakarībā *V. Steins*, kurš bija to četrus vidū, kuri balsoja «pret» līgumu, teica, ka līgums nav fatāls. Pirmkārt, to nav vēl ratificējis KPFSR (orasot vēl mēlātkas tiesības Latvijā dzīvojošiem krieviski runājošajiem). Otrkārt, līgumā ir daudz juridisku absurdu.

N. Beļskis, kurš bija balsojis «par», izteicās, ka viņš neesot niešķīris līgumam lielu nozīmi. (LK sēdē apspriežot līgumu, tika atzīmēts, ka tiesām nebūtu vērts uztraukties par līgumu, ko slēdz starp divas Savienoto republiku Augstākās Padomes. Taču, ja Latvijas AP panāks starptautisku atzišanu, tad līgums iegūs juridisku spēku kā starpvalstu līgums.)

J. Vidīņš informēja, ka Krievijā arī sākusies pilsoņu kustība (pašlaik norit pilsoņu registrācija), uz kuru varam pašlaik kā uz sabiedroto. To vada partija «Demokrātiskā savienība», (Viena no šīs partijas līderiem ir *V. Novodvorskā*, kura TV tiek minēta sakarā ar tiesas prāvu par PSRS prezidenta apvainošanu). Vēl *J. Vidīņš* atzina, ka tas ir normāli, ka desantnieki tvarsta jauniesaucamos. «Normāli bija», viņš teica, «kad mēs labprātīgi gājām okupācijas armijā».

A. Bergmane un *J. Kučinskis* runāja par tikšanās galveno tēmu — Latvijas Republikas pilsoņu apliecinājumu izsniegšanu. *J. Kučinskis* aicināja apliecināt ne tikai saņemti, bet arī apzināties par dokumentu, kā arī apzināties sevi par LR pilsoni. Tādā gadījumā LR pilsoņu kopums saglabāsies un nekāds «nulles variants» nebūs iespējams. *A. Bergmane* teica, ka tas ir katram priekš sevis jāizsver, vai nepieciešams vēl kāds cits dokuments bez šīs LR pilsoņa apliecināšanas.

N. Beļskis uzskatīja par savu deputāta pienākumu bridināt, ka atteikšanās no padomju pasa-

saistīta ar zināmām problēmām: «Lai nu kā, bet Pilsoņu Kongress nauda nedruka, un bez pases rubļus no kases var neizmaksāt», viņš teica. (Lai atvairu Beļskā kundz par repliku, bet arī AP naudu nedrukā. To joprojām dara Maskava.)

Arī Pilsoņu komiteja bridina, ka atteikties no PSRS pases nav vienkārši, no katra to nevar prasīt. Latvijas Komitejā šis jautājums ir apspriests vairākkārt, un ir nolemts neizvirzīt prasību atteikties no pases, saņemot apliecinību. Pasa šajā gadījumā tiek pielīdzināta sava veida caurlaidei, kādas parasti izsniedz okupācijas režīmi. Tajā laikā jau tagad zinām, ka cilvēku, kuri atteiksies no PSRS pases, būs daudz. Tādi ir bijuši arī agrāk. Viņus vajadzēja psihiatriskā slimnīca, ieslodzījums, izraidīšana no dzimtenes. Tagad šie laiki garām, un, jo vairāk tādu cilvēku būs, jo ātrāk LR pilsoņa apliecinība kļūs par respektējamu dokumentu. Tie, kas pirmie atteicās no kara kļūdas apliecinām, risēja daudz vairāk, toties tagad daudzās Augstākās Padomes ir spiestas pieņemt likumu par alternatīvo dienestu.

Līvānos apliecinību izsniegšana sākusies tuvākajā laikā. To veiks Pilsoņu komiteja. Šo darbu vadīs Latvijas Komitejā pilnvarotas personas. Lūdzam jau laikus sagatavot divas fotogrāfijas (5x6), savākt jums pieejamos dokumentus, kas apliecina jūsu personību. Apliecināt ir aile arī jūsu bērnu registrācijai. Šokojiet reklāmā laikrakstos «Novadnieks», «Pilsonis» un afišās.

Tikšanās bija kupli apmeklēta. Tika uzdoti neskaitāmi jautājumi, taču kāds jautājums — replika tomēr liecināja, ka palikusi nesa-prasta ļoti būtiska lieta. Profī: «Kura tad ir tā istā valdība?»

No padomju likumu viedokļa AP ir likumīga, bet no LR viedokļa tā ir okupācijas varas iestāde. Ievēlēja pēc vieniem noteikumiem, AP nevar partapt par vēlamo, no-mainot nosaukumu. Taču mēs visi aktīvi piedalījāmies vēlēšanās, ce-

rot, ka AP būs sabiedrolā (vismaz — nebūs pretinieci) mūsu mērķa sasniegšanā.

Pilsoņu Kongresu veido pagājušajā gadā 8.—23. aprīlī notikušajās vēlēšanās ievēlētie delegāti. Kongresa sesijas notiek reizi 2—3 mēnešos. Sesiju starplaikos visus jautājumus izlemj Latvijas Komiteja, ko ievēlējis Kongress. (Līdzīgi kā LTF — Doma). Kongresa darbs tāpat kā AP sadalīts komisijās un departamentos. Pie Pilsoņu Kongresa ir pierēģistrēti vairākas sabiedriski politiskās organizācijas: Aizsargu organizācija, Daugavas vanagu organizācija, Latvijas Nacionālā Sieviešu līga, Latvijas Atdzimšanas partija, Latvijas Republikāņu klubs u. c. Nav pierēģistrējusies LLS, LDDP, LTF.

Pats Kongress nav sabiedriski politiska organizācija. *Pilsoņu Kongress ir LR pilsoņu vēlēta tiesiska pārstāvniecība, tas ir LR pilsoņu parlaments*. Pilsoņu Kongress tika izveidots tāpēc, lai šajā procesā — celā uz neatkarīgu valsti — tiktu ievērotas LR pilsoņu tiesības, latviešu tautas izdzīvošanas iespējas. Atcerēsimies mūsu prasības — par valsts valodu, pret migrāciju. Un mazliet vēlāk — «Par latvisku Latviju!» (Pastāv uzskats, ka par šim problēmām droši rūpējas LTF. Izlasot LTF I un III Programmu nodaļas «Nacionālā politika», par to jāsaūbās. III programma kļuvis pieticīga, bet I vēl nav izpildīta.) Ja ignorējam šīs prasības, tad — vai bija vērts sākt šo ceļu? Tāpēc Latvijas Komiteja uzskata, ka tai bija ne tikai tiesības, bet arī pienākums nosodīt Latvijas — KPFSR līgumu.

Galvenā pretruna starp Augstāko Padomi un Pilsoņu Kongresu meklējama taktikas jautājumā. Augstākā Padome uzskata, ka jāpanāk Latvijas kā neatkarīgas valsts atzišana, un tad sarunu ceļā jāpanāk karaspēka izvešana, robežu ievērošana utt. Pilsoņu Kongresa viedoklis ir tāds, ka starptautiski tiek atzīts, ka Latvija 1940. gadā ir okupēta un anektēta, un tāpēc jāveic deokupācija un dekolonizācija. Sini gadījumā sarunas notiks, nevis izsaucaot Latvijas pārstāvju uz Maskavu, bet gan tiekoties abu

pusu pārstāvjiem kā līdzīgiem — ANO noverotāju klātūbitē. Tiesi tādā celā pie neatkarības ir tikušas vairākas Āfrikas valstis, kuru pētošanās kustības droši vien bija vājāk organizētas nekā Baltijā.

So variantu AP uzskata par strupceļu. Vēl jāņem vērā, ka, atzīstot par neatkarīgu valsti pašreizējo Latviju, neatgūsīm ne Abreni ne savu valsti kopumā, jo tā mūpieder citiem. Tas ir strupceļš latviešu tautai. Pilsoņu Kongresa nostāja šai jautājumā sakrīt ar LTF Domes «Aicinājumu Latvijas Republikas Augstākajai Padomei», kurš pieņemts Domes sēdē 12. janvārī.

«Latvijas tautas vairākums ir izvēlējies ceļu uz valstiskās neatkarības un demokrātisko tradīciju atjaunošanu. Tomēr PSKP un tās kontrolē esošie masu informācijas līdzekļi ir izvērsuši bezprecedenta dezinformācijas un melu kampaņu par Latvijas Republikas tekšpolitisko stāvokli. Ar Padomju Savienības reakcionāro spēku svēlību Latvijā trako kompartijāf uzlicīgās bruņotas bandas, kuras nekautrējas ne no kādām provokācijām, cer izraisīt mūsu valdības nespēju kontrolēt situāciju, PSRS Baltijas valstis atklāti ievēd savus soda ekpedīcijas korpusus. Brūkošās impērijas vadība vienlaicīgi cer uzspīst mums Savienības līgumu, bezceremoniāli draudot ar plašām ekonomiskām sankcijām».

Latvijas Tautas frontes Dome aicina Augstāko Padomi: — pamatojoties uz 4. maija Deklarāciju, kurā norādīts uz starptautisko tiesību prioritāti AP darbībā, un saskaņā ar ANO 36. sesijas 103. rezolūciju noteikt Latvijā ar valsts okupācijas un koloniālā atkarības statusu; — lūgt ANO iekļaut Latviju dekolonizējamo zemju sarakstā; — uzaiņināt ANO noverotāju ierasties Latvijas Republikā, lai pasaules sabiedrība gūtu objektīvu un neizkropļotu informāciju par mūsu iekšpolitisko situāciju.»

Līvānu aprīņa Pilsoņu komitejas vārdā

LIDĪJA STURISKA

Saruna par svarīgo

Skopais maksā divtik

Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministrija rajonos izveidojusi darba aizsardzības un tehniskās uzraudzības valsts inspekcijas. Priekš par tās priekšnieku apstiprināts Stānislavs Reinis. Ar viņu tad arī mūsu saruna par inspekciju, tās lomu un uzdevumiem.

— Dažus vārdus par to, kas jūsu inspekcijā ir savādāks.

— Tā ir saimnieciska organizācija, kam par pakalpojumiem maksā uzņēmumi, organizācijas, iestādes un arī iedzīvotāji. Soda naudu summas, ko mēs uzliekam, tiek ieskaitītas republikas budžetā. Mēs atbildam par sistemātisku valsts uzraudzības organizēšanu Lauksaimniecības ministrijas uzņēmumos, tajā skaitā, par darba aizsardzību, mašīnu, traktorū, iekārtu pareizu tehnisko ekspluatāciju, specializētu remontu uzņēmumu darba kvalitāti, neftas produktu uzglabāšanu un citu, tāpat arī attiecībā uz zemnieku saimniecībām, kurām pieder traktori, mašīnas un cita tehnika.

— Kam jūs esat pakļauti?

— Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministram.

— Isumā raksturojiet inspekcijas praktisko pienākumu un uzdevumu loku.

— Tas ir diezgan plašs un vispusīgs. Šis tas saglabāties no agrāko valsts tehniskās uzraudzības inspekciju pienākumiem, bet daudz kas nācis arī klāt. Kontrolējam darba aizsardzības stāvokli, normatīvo dokumentu prasību ievērošanu, profilaktisko pasākumu izpildi, apkopojam darba aizsardzības likumdošanas pielietošanas praksi, iesniedzam priekšlikumus izmaiņām reglamentos un instrukcijās, kas regulē tehnoloģiskos procesus, analizējam darba aizsardzības stāvokli objektos, nosakām traumatisma iemeslus, iesniedzam priekšlikumus darba apstākļu uzlabošanai, kontrolējam apkalpošā personāla kvalifikāciju objektos, informējam iedzīvotājus par darba aizsardzības stāvokli, pēc noteiktas kārtības piedalāmies nelaimes gadījumu izmeklēšanā.

— Ko var inspektors?

— Mūsu darbinieki ir tiesīgi pārbaudīt kontrolei pakļautos objektus, šajās pārbaudēs iesaistīt citus speciālistus. Ja konstatēti darba aizsardzības, mašīnu un iekārtu ekspluatācijas noteikumu pārkāpumi, apturēt to tālāku ekspluatāciju, iesniegt priekšlikumus noveršanai, dot obligāti izpildāmus norādījumus, uzlikt naudas sodus par tie-

šiem pārkāpumiem, kompostrēt traktoru vadīšanas tiesību brīdinājumu talonus, atņemt vadīšanas tiesības uz laiku līdz trim mēnešiem, norīkot uz ceļu satiksmes un darba drošības, tehniskās ekspluatācijas noteikumu zināšanu pārbaudēm. Mūsu inspekcija pieņem eksāmenus un izdod traktoru vadīšanas tiesības, reģistrē un izsniedz valsts numurzīmes, piedalās mašīnu un iekārtu reklamāciju izskatīšanā.

—Par dažiem nosauktajiem punktiem lūdzam mazliet sīkāk. Piemēram, kādos apmēros jūs varat uzlikt soda naudas?

— Inspekcijas visu kategoriju speciālisti līdz 50 rubļiem, rajona inspekcijas priekšnieki — līdz 100 rubļiem.

— Maz tas nav. Tātad, ja kāds paskoposies tērēt līdzekļus darba drošības nodrošināšanai, mašīnu vai traktorū, tehniskās ekspluatācijas pareizai garantēšanai, maksās divtik. Kā vienmēr, arī šogad paredzētas traktorū un citu pašgājēju ierīču, piekabju tehniskās apskates, apstiprināti noteikumi un apskatāmo mezolu saraksti, ar ko tiek iepazīstināti interesētie. Bet vai jau esat nolēmuši, kad šāda apskate paredzama šogad?

— Konkrēti datumā vēl

tiks saskaņoti, apskates plānojam uz martu, to termiņus un vietu precīzēsīm ar iestādēm un organizācijām, ar pagastu pašpārvaldēm. Īpašās vietās, par ko viennozīmīgi tiks apskatīta arī zemnieku saimniecību tehnika. Kad viss būs galīgi izlemts, laikus izziņosīm. Šis darbs jāpabeidz līdz 30. jūnijam. Pēc šī termina traktorū, pašgājēja mašīnu un to piekabju ekspluatācija, ja nebūs apskatītas un atļautas, aizliegta.

—Kādus un par kādām summām maksas pakalpojums piedāvājat?

— Valsts numurzīmes izsniegšana maksā 8 rubļus, bet pazaudētās vietā — jau 15 rubļus. Par tehnisko pasi 5 rubļi, bet par tās dublikātu — 10 rubļi. Par traktora, niekabes un citas pašgājējas mašīnas apskati — 2 rubļi, par eksāmena pieņemšanu vadītāja tiesību izsniegšanai — 5 rubļi, par atkārtotu eksāmenu — 20 rubļi, par vadīšanas tiesībām — 5 rubļi, par to dublikātu — 15 rubļi. Par traktora un piekabes pārdošanas un nirkšanas dokumentu noformēšanu — pusotra procenta no vērtības, bet ne mazāk par 15 rubļiem, par izbroukšanu uz ekspertīzi pēc izsaukuma, piedalīšanas vērtēšanas komisijā traktora vai lauksaimniecības mašīnas pārdošanas komisijā traktora vai lauksaimniecības mašīnas pārdošanas gadījumā — 15 rubļi.

A. RANCĀNS

Kur notiks televīzijas festivāls?

Programma «Latgolā» iecerējusi no šī gada 9. līdz 11. augustam organizēt Latvijas televīzijas mūzikas festivālu, kurā lieliski atainotos Latgales mūzikas spektrs visos tā žanros un daudzveidībā. Katru dienu Latvijas televīzija translētu divus koncertus. Kopskaitā — seši lieli koncerti, kuros visa Latvija redzēs un dzirdēs Latgales koru un estrādes mūziku, folkloras ansambļus un kapelas. Vērienīgi un televizioniski. Un — pirms pašā 15. augusta, kad Latgalē saplūst milzums tautas. Varbūt tāpēc ar zināmām cerībām festivāla organizētāji lūkojas uz Preiļu estrādes pusi. Ir nosacījums, ka visiem koncertiem jānotiek vienviet. Vienviet jāsaplūst skatītājiem un koncertētājiem.

Varbūt patiesi mēs būsim tie, kas uzņems viesus un kļūs par pirmajiem šāda festivāla saimniekiem?

S. J.

Baltijas meridiāns

PATIESĪBA PAR LIETUVU — VISAI PASAULEI

Lietuvas un ārzemju kļūpoperatori izveidojuši 3 stundas ilgu videoierakstu, kurā fiksēti visi svarīgākie janvāra notikumi Viņņā, sākot ar preses nama ieņemšanu 11. janvārī. Tas stāsta par militāro agresiju, par bojā gājušajiem Lietuvas aizstāvjiem, par ievainotajiem un tiem, kas ārstējās slimnīcās, par republikas parlamenta darbu un brīvprātīgajiem, kas to apstāvēja.

Filma jau demonstrēta Maskavā, Ļeņingradā un Voronežā, sasniegusi Ameriku, Austrāliju un citas valstis.

SADARBOJAS SAKARNIEKI

Sakaru līdzekļu attīstība ar Zviedrijas palīdzību, abām valstīm sadarbojoties telekomunikāciju jomā, paredzēta protokolā, ko Stokholmā parakstīja Zviedrija un Igaunija.

Tagad tiek risinātas šo darbu finansēšanas problēmas šajā gadā. Zviedrijas sakaru dienests apņemas finansēt noteiktu daļu, sagatavot tehnisko personālu un apmācīt kadru.

«Baltija» — LETA

Melioratori sezonas gaidās

— Ir jau februāra otrā puse, bet vēl nav skaidrs, kāds šogad būs mūsu kolektīvam veicamo darbu apjoms, kā strādāsim, — ar rūgtumu stāsta melioratīvās celtniecības 21. PMK galvenais inženieris Valentīns Pastors. — Nav noslēgts līgums ar Preiļu meliorācijas sistēmu pārvaldi, nezinām, par kādu naudas summu izpildīs meliorācijas darbus rajona saimniecībās.

Šis un citas neskaidrības un neizdarības melioratorus, tiesa, mulšina, taču grūtību priekšā viņi rokas nenolaiz, ir apņēmības pilni priekšzīmīgi sagatavoties jaunajai darbu sezonai un to uzsākt laikus. Kaut arī daudz kas pagaidām miļlā tūts. Bet tāds ir šīs ekonomiskās krīzes laiks ne tikai 21. PMK laudīm vien.

Ziema — sagatavošanās periods jaunajai darbu sezonai — tiek aizvadīta, cītīgi remontējot melioratīvo tehniku, objektos ievēdot drenu caurules un citus melioratīvās būvniecības materiālus. Remonts sokas labi, un drīz visa melioratīvā tehnika būs gatavota.

Turpinās aizsākto objektu būvniecība. Kolhozā «Nākotne» melioratori rok novadgrāvjus, novāc apaugumus, kolhozs «Rožupe» un «Galēni» ierīko vietējās nozīmes braucamos ceļus. Šogad jānodod ekspluatācijā Ošas upes polderis.

Palīdzību gaida zemnieku saimniecības. Melioratori jaunsaimnieku zemēs novāc apaugumus, būvē ceļus. Tādi objekti pašlaik ir kolhoza «Sarkanā asma» Kalnadruvās, «Dzintara» Smilgās un kopsaimniecības «Līvāni» Dreņos.

J. GURGONS

Olimpiāde visiem

Jau pagājušā gada nogalē Aglonas vidusskolas krievu plūsmas skolēni sāka gatavoties radošajai olimpiādei. Un, lūk, sen gaidītā diena klāt. Olimpiādes vadītāja skolotāja I. Feofilova, atklājot šo pasākumu, teica:

— Pašreizējā olimpiāde ir ļoti interesanta. Tā var saukties: «Hallo, meklējam talantus!» Un talanti ir atsaukušies. Uzstājas dažādu žanru pārstāvji: dzejnieki, folkloristi, humoristi, dziedātāji, literatūras kritiķi.

Viņa nosauca kritērijus, pēc kādiem žūrijas komisija izteiks savus vērtējumus: materiāla dziļums un savdabīgums, radoša pieeja uzdevumam un izpildījuma maniere.

Olimpiādē piedalījās visu klašu pārstāvji. Labāko sniegumu parādīja 5. klases audzēkņi. Viņi vislabāk izpildīja olimpiādes nolikuma prasības. Uz rajona olimpiādi žūrijas komisija izvirzīja 5. klases kolektīvu, S. Gnatenko, E. Naumovu no 6. klases, A. Maļuhinu no 7. klases, Z. Saumani no 8. klases.

Olimpiādē katrs skolēns varēja parādīt savas radošās spējas. Lielu darbu šīs olimpiādes sagatavošanā ieguldīja skolotāja I. Feofilova.

L. KONECNIJA,

Aglonas vidusskolas skolotāja

K. DAUGULIS

Pirmo latgaliešu laikrakstu atceroties

Pirms 85 gadiem trausmāinā 1905. gada 27. novembrī Pēterburgā iznāca pirmā latgaliešu avīze «Gaisma». Laikraksts nodināja tautas nacionālo apziņu, rosināja domas par tautas sociālajam un kultūras problēmām, par vienotas un demokrātiskas Latvijas valsts izveidošanu nākotnē.

Pēc dzimtībušanas atcelšanas un Pēterburgas—Varšavas dzelzceļa atklāšanas Vitebskas guberņas latviešiem radās iespēja meklēt labāku iztiku galvaspilsētas fabrikās un izglītību mācību iestādēs. XX gadsimta sākumā Pēterburgā jau bija prava viteskiešu (latgaliešu vārds ieviesās vēlāk) kolonija un neliels patriotiski noskaņots inteligences pulciņš. Tie bija garīdznieki Francis Trasuns (1864.—1926.), Nikodemāns Rancans (1870.—1933.), Kazimirs Skrinda (1875.—1919.), civilinženieru institūta students Francis Kamps (1876.—1952.) un kara medicīnas akadēmijas students Antona Skrinda (1881.—1918.), kuriem gadu gaitā piebiedrojās liels pulks Latgales jauniešu—topošās inteligences paaudze.

Lai vienotu latviešus un apādātū par viņu nacionālās apziņas un kultūra attīstību, F. Trasuna rosināti šie vīri organizēja Pēterburgas Latviešu Muzikālisko Biedrību 1903. gada martā. Cara valdības iestādes modri sekoja tam, lai nenotiktu nekāda darbība, kura varētu apdraudēt Krievijas impērijas drošību un nedalāmību. Biedrība rīkoja kora un orķestra koncertus, teātra izrādes, priekšlasījumus un deju vakarus. Biedrības paspārnē nelegālā pulciņā «Gunkurs» pulcējās studenti, ģimnāzisti un jaunieši, kuriem rūpēja tautas nākotne, un tās sociālās un kultūras problēmas. Daudzi vakari pagāja sarunās, diskusijās un referātos. F. Kamps ierosināja un organizēja nelegālu ar roku rakstītu žurnāla «Zvaigzne» izdošanu, kuru ar hektogrāfu pavairoja līdz 100 eksemplāriem. Radās pirmā pieredze laikrakstu izdošanā un doma par legalu tipogrāfijā iespiedistu laikrakstu un grāmatu izdošanu. Kā neparvarāms šķērslis šiem nodomiem bija drukas aizliegums.

1904. gada sākumā lietuvieši panāca drukas aizlieguma atcelšanu un nekavējoties sāka laikrakstu izdošanu. Pēc ilgākas staigāšanas pa iestādēm F. Trasunam, F. Kempam un A. Skrindam izdevās panākt drukas aizlieguma atcelšanu Vitebskas guberņas latviešiem.

F. Kempu neatstāj doma par laikraksta izdošanu dzimtajā valodā, kura kalpotu ne tikai Pēterburgas, bet arī dzimtenes latviešiem vajadzībam. Laikraksta izdošanai bija vajadzīga iekšlietu ministrijas licence un diezgan prava naudas summa, kā arī pieredzējis cilvēks, kurš varētu vadīt laikraksta izdošanu. F. Trasuns bija pret laikraksta izdošanu divu iemeslu dēļ: tauta vēl neesot pietiekami attīstīta, lai varētu

saprast laikraksta rakstīto, un neesot vērts lietot latgaliešu valodu, jo tik un tā vēlāk visiem latviešiem būšot jālieto vienota literārā valoda.

Lai apietu drukas aizliegumu un radinātu tautiešus pie grāmatu lasīšanas, F. Trasuns 1890-os gados bija izdevis «Daugavas kalendāru», kurš lika drukāts ar latīņu burtiem tā laika latviešu literārā valodā. Drukā aizliegums ar latīņu burtiem neattiecas uz Kurzemes un Vidzemes guberņām, tāpēc kalendāri iznāca legāli un varēja tikt izplatīti netraucēti. Kalendārā lietotā valoda izrādījās par šķēršli tam, lai tas tiktu tautā lasīts un pieprasīts. Tāpēc šie kalendāri blāķiem guleja izplatītāju — draudžu garīdznieku plebanās kā makulātūra, nesdami zaudējumus izdevējam. Tani laikā latviešu valoda vēl bija piesārņota ar ģermānismiem un ģermāniskām teikumu konstrukcijām, kura latgalietim likās sveša un nesaprotama. Liela nozīme bija arī tam apstāklim, ka latgaliešu valoda tani laikā skolās bija pilnīgi aizliegta un vienīgais savas valodas mācības līdzeklis latgaliešiem bija lūgšanu un dziesmu grāmatas. Lai gan šinis ārzemēs drukātajās un kontrabandas ceļā ievestajās grāmatas valoda atšķīrās no dzīvās tautas valodas, mazizglītotam cilvēkam tā bija pierasta un saprotama, jo citas rakstu valodas neviens arī nepazina. Šis tautas konservatīvisma faktors pareizrakstībā tika ievērots, arī vēl 1929. gadā veidojot latgaliešu valodas pareizrakstību. Tāpēc šodien lietotāji latgaliešu literārās valodas pareizrakstībā un gramatikā nepieciešami jauniešiem.

Lai izmantotu drukas aizlieguma atcelšanas dotās iespējas un veicinātu rakstīta vārda izplatīšanos tautā, 1904. gada rudenī F. Kamps saraksta un sagatavo izdošanai «Daugavas kalendāru», šoreiz latgaliski, izmantotot A. Skrindas izstrādāto pareizrakstību. Rodās grūtības ar kalendāra drukāšanu, jo trūkst naudas. Pēc ilgākiem meklējumiem kalendāru drukāt anemas Česu grāmatlīgrotājs un tipogrāfijas īpašnieks J. Ozols, kurš arī dod nepieciešamo kreditu. Kalendāra literārās daļas saturs galvenokārt ir F. Kempa dzejoļi, stāsti, derīgi padomi zemniekiem un padomi, kā jaunajai paaudzei tikt pie izglītības. Ar Latgales draudžu garīdznieku palīdzību kalendārs tiek ātri izplatīts un gūst pieņemšanu tautā. Ienākumi no kalendāra pārdošanas ļauj dzēst kreditu un vēl paliek līdzekļi, kuri vēlāk tiek izmantoti «Gaismas» izdošanai.

Vētraine 1905. gada notikumi satricināja visu Krievijas impēriju un rada atbalsi arī Latgalē. Gadsimtu gaitā krājis beztiesīgās un nabadzīgās tautas naidis izlauzās kā nevaldāma straume, nodarot postu savā ceļā. Daudzās pagastos tika padzīti cara valdības ierēdņi, tika postītas un

dedzinātas muižas un izcirst muižu meži. Uz tautas nemieriem cara valdība atbildēja ar soda ekspedīciju sūtīšanu. Dragūnu vienības jāja no ciema uz ciemu un pa ceļam nežēlīgi sodīja vainīgos un nevainīgos, šāva un pēra cilvēkus bez izmeklēšanas un tiesas, dedzināja zemnieku mājas, izbēra labību no kļētim un nodarbojās ar laupīšanu.

Šajā situācijā vajadzēja pēc iespējas ātrāk pārliecināt tautu, ka nekāda vardarbība nenēsis ilgsto brīvību, bet tikai iegādās tautu vēl dziļāka postā. Nabadzīgā, neizglītota un politiski neorganizēta tauta nebija spējīga sagraut pagaidām vēl stipro Krievijas impēriju un radīt savu taisnības valsti.

Visu šo apstākļu iespaidā 1905. gada rudenī F. Kamps griežas pie F. Trasuna ar priekšlikumu palīdzēt izdot avīzi, jo tikai garīdznieki bija spējīgi sagādāt naudu avīzes izdošanai. F. Trasuns uzskatīja, ka ar avīzes izdošanu vēl jāpagaida, jo viņš kā deputāta kandidāts gatavojās valsts Domes vēlēšanām. F. Kempa domubiedriem — latgaliešu studentiem nebija ne graša, lai materiāli atbalstītu avīzes izdošanu. Arī vairāku latviešu laikrakstu redaktori uz lūgumu sadarboties un palīdzēt izdot avīzi latgaliešiem izturējās noraidoši, jo neticēja, ka šāda avīze varētu atmaksāties.

Pēc 1905. gada 17. oktobra manifesta publicēšanas tika pasludināta preses brīvība. Tagad F. Kamps enerģiski sāka gatavoties avīzes izdošanai. Muzikāliskā biedrība un dažī pārtikuši tautieši saziedoja pāris simtus rubļu, kas kopā ar personīgajiem ietaupījumiem sastādīja summu, kuras pietika viena avīzes numura drukāšanai 3000 eksemplāru metienā. Viņā viens pats sarakstīja pirmo avīzes numuru un sagatavoja to drukāšanai. Lai gan vecajiem laikrakstiem iepriekšējā cenzūra bija atcelta, laikrakstiem, kuri sāka iznākt, tā vēl pastāvēja. F. Kamps avīzes salikumu iesniedza cenzoram un kad saņēma to atpakaļ izcenzētu, jutās galīgi satricēti: visi raksti bija tā sasvītroti, ka nebija ko drukāt. Tad viņš nolēma riskēt un nodeva avīzi iespiešanai sākotnējā variantā — pilnīgi ignorējot cenzūras svitrojumu.

Latgaliešu skolnieku, studentu, strādnieku un galvenokārt ar Latgales draudžu garīdznieku palīdzību. Latgalē avīzes numuri gāja no rokas rokā līdz saplīsa. Labākie lasītprātēji to lasīja priekšā pārejiem. Avīze, kura drukāta vienkāršās tautas valodā, griežas tieši pie darba cilvēka, stāstīja par notikumiem dzimtenē, Krievijā un plašajā pasaulē, saprotami izskaidroja valdības rīkojumus un deva padomus kā zemniekiem padarīt labāku savu dzīvi, bija kaut kas vēl neredzēts un dziļi saviļņoja tautu.

Avīzes otrajā numurā redaktors F. Kamps rakstīja: ««Gaisma» ir pyrmo avīze Latgālijas latviešu volūdā. Tei apsajam kolpot Vitebskas guberņas un Augškūzemes latviešim par labu. Tai ka itvmos molos leloko iļzeivotoju daļa ir zemnieki, muižu kolpi un mazu fabriku strodniki, tod «Gaisma» vysnvrms stovēs par dorba ļaudim, steigsis apgaisnof jūs gryutu dzeivi un atrasi tūs celus. * * * kurim ir joit uz zynšošonu un monta pavairošonu.»

(Noheigums sekos)

Pašu veselības labad

Medicinskā statistika rāda, ka pašreizējā paaudze visbiežāk sirgst ar sirds, asinsvadu un onkoloģiskajām slimībām. Izplatītas arī traumas, sevišķi — transporta negadījumos gūtas. No šīm slimībām katrs cilvēks var aizsargāties, savlaicīgi un kvalitatīvi izējot profilaktiskas apskates. Dienzēļ daudziem rajona iedzīvotājiem profilaktiskas apskates rada psiholoģisku barjeru, ko viņi nevelas pārvārst.

Daudzas slimības sākotnējā stadijā cilvēks nejut. Vienīgā iespēja to savlaicīgi diagnosticēšanai un ārstēšanai ir profilaktiskas apskates.

Šādas apskates veicam jau vairākus gadus, diemžēl iedzīvotāju interese par tām nepamatoti sarūkusī. Arī pašlaik uz pagastiem iz-

brauc mediķu brigādes, lai pārbaudītu iedzīvotāju veselību. Bet... uz apskatēm ierodas labākajā gadījumā septiņi, astoņi, desmit pagasta iedzīvotāji. Vai parejiem ir tukšs zā veselība, ka to savlaicīgi nevar pārbaudīt? Nebrūnē. Ta ir vienaldzība par visu sev apkārt notiekošo. Ta ir neapziņšanās, ka mes visi šodien dzīvojam bistama ekoloģiska vīde, edam piessarnotus produktus, dzeram sliktu ūdeni, elpojam netīru gaisu. Cilvēki joprojām aizmīrst, ka uz hronisku slimību fona (tas nearstējot) veidojas nopietnas, pat nearstējamas, kaites. Dienzēļ arī mūsu rajonā ir cilvēku kategorija, kuri pat uzskata — labak dzīvot mežņa par saviem kaitēm neka būl informētām, ka organisma ir ieperinājusies ļaundabīga kaitē vai smagi arst-

jama slimība. Nearstējamu slimību nav, Ir tikai nesavlaicīgi uzsāktas ārstē. Si paltiesība jaatceras katram.

Lūk, daži fakti, iespējams, jūs pamudinās savlaicīgi pārbaudīt veselību. 1989. gada rajona ārstējam 142 onkoloģiskus slimniekus, bet 1990. gada — jau 171. Tātad slimstība palielinās. Dienzēļ palielinās arī to slimnieku skaits, kuri sak ārstēties daudz par vēlu. Ir palielinājusās saslimšanas ar aizkūnģā dziedzera, aknu vēzi. Tapāt ir arī ar mutes dobuma ļaundabīgajiem audzējumiem. Salīdzinot ar 1989. gadu, pērn mutes dobuma vēzis konstatēts piekrtat lielākam slimnieku skaitam. Un vairākuma tikai tāpēc, ka iedzīvotāji savlaicīgi neparbaudīja mutes dobumu, nearstēja. Šāda pat situācija ir ar kanģa vēzi.

Pērn ļoti maz cilvēku ieradās uz fluorogrāfiskajām apskatēm. Tani pat laika 47 cilvēkiem bija iār-

stie plaušu tuberkuļoze samērā smagā formā. Divdesmit pieciem pacientiem šī slimība tika konstatēta tieši pērn. Tas nav normaļi, ka cilvēkiem, kuri ierodas poliklīnikā, ik reizes jāatgādina, ka vispirms vajag veikt fluorogrāfiskās vai citas apskates. Vai patiešām šodienas izglītota tauta to nesaprot pati? Ikdienu liecina par pretejo. Pat uz poliklīnikas organizētajām izbraukuma fluorogrāfiskajām apskatēm laukos ierodas ļoti maz patientu. Aglona bija tikai 89, Aizkaines pagastā — 34, Rauniešu — 10, Jersikas — 12 cilvēki. Vai lauku cilvēki nesaprot, ka mes vērtīgi tērējam benzīnu, kura šodien tik pietrūkst, speciālisti — darba laiku. Šāda vienaldzība sevi neaizliiso bridī, kad ir tendence pieaugt dažādam smagi ārstējamām kaitēm.

Nav labāka situācija arī ar ģinekoloģiskajām pārbaudēm. Pagājušajā gadā pārbaudījas tikai 568

procenti no visām sievietēm. Toties, saslimstība ar krūts, ādas un dzemdes audzējumiem pieaugusi,

Ievērojams onkologs N. Blohins saka, ka vēža profilakse un ārstēšana nav iespējama bez iedzīvotāju apziņas attieksmes pret to. Tad kāpēc gan mēs pievījam sevi un mediķus? Kāpēc medicīnas iestādē ierodamies tikai tad, kad slimība jau kļuvusi nearstējama? Vēlreiz aicinu rajona iedzīvotājus, poliklīnikas apmeklētājus savlaicīgi padomāt par savu veselību. Apmeklējot jebkuru jums vajadzīgo medicīnas speciālistu, vispirms pārbaudiet plaušus, iegriezīties ģinekoloģiskajos kabinetos. Tas jūsu pašveselības labad.

G. DZERINA,

centrālās rajona slimnīcas galvenā ārsta vietniece poliklīnikas darbā

Televizija

OTRDIENA, 19. FEBRUĀRIS
TV RĪGA

18.00 «Sodien». Zīņas. 18.05 «English for You». 31. nodarbība «Haven't we met before?». 18.25 «Lauki—ciltieki un darbi». Igaunijas televīzijas dokumentālā filma «Maizes akmens». 18.45 «Berniem. Multiplikācijas filma no cikla «Par diviem suņiem». 18.50 «Temidas svaros». «Glābsim bērnu...» Par vecāku tiesību atņemšanu. *Atbildes uz jautājumiem par pensiju piešķiršanas kārtību. 19.30 «Lūdzu vardu!» Studija Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts E. Cilinskis. 19.40 «Sodien». Zīņas (krievu val.). 20.00 «Logs». 20.45 «Ekrāns bērniem». «Kraukļa krājumi». 21.00 «Panorama». 21.30 Sludinājumi. 21.35 «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē». Zīņas (krievu val.). 21.45 «TV monopolis». 22.30 «Lifts». * 9. II. 23.30 «Sodien». Nakts ziņas.

MASKAVAS I PROGRAMMA

14.00 «TZD». 14.15 Televīzijas mākslas filma «Līdz augstāka par dzīvību». 7. filma. 15.10 Spēle robežapsardzības karaspēka paraugorķestrī. 15.35 Televīzijas dokumentālā filma «Sveļa» pirmizrāde. 2. filma. 16.25 «Bērnu muzikas klubs». 17.10 «Par satiksmes drošību». 17.40 Multiplikācijas filma «Tāpat vien». 17.45 «Politiskie dialogi». 18.30 Mākslas filma «Rit bija karš». 20.00 «Laiks». 20.45 «Bērnu lauks». 21.30 «Vārds». 23.00 «TZD». 23.20 Televīzijas mākslas filma «Nikolo Paganini». 1. sērija. 0.30 Koncertfilma. «I. Dunajevska mūzika».

MASKAVAS II PROGRAMMA

16.00 Multiplikācijas filma. 16.25 Koncerts. 16.45 Dokumentālās filmas. 17.35 O. Taktakišvili. Svīta solistiem, korim, flautai, divam arfam un timpaniem. 18.15 Ritmiskā vingrošana. 18.45 «Krievijas parlamenta vēstnesis». 19.00 «Labu nakti, mazuļi!» Multiplikācijas filma «Brāji Lū». 1. daļa. 19.15 Pasaules meistarsacīkstes biatlona. 20.00 «Laiks» (ar surdotulkotāju). 20.45 «PSRS Augstākās Padomes sesija». 21.45 Televīzijas mākslas filma «Bataljonu komandieri». 2. sērija. 22.50 I Viskrievijas televīzijas un radio konkurss «Krievijas balsis».

TRĒSDIENA, 20. FEBRUĀRIS
TV RĪGA

9.10 Matemātika 4. klasei. «Macāms līdz miljonom». 9.30 «Logs». * 9. II. 18.00 «Sodien». Zīņas. 18.05 «English for You». 32. nodarbība «What did you say?». 18.25 «Berniem. Multiplikācijas filma * «Nogrimušā kuģa dārgumi». * «Pitona vecmāmiņa». 18.50 «Brīvais mikrofonis». 19.40 «Sodien». Zīņas (krievu val.). 20.00 «Kad gadiem es pāri skatos...» Pūtēju orķestra «Siriuss» koncerts. 20.40 «Ekrāns bērniem». «Palasisim gramatiķu!» Rāda un lasa aktrise L. Pupure. 21.00 «Panorama». 21.30 Sludinājumi. 21.35 «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē». Zīņas (krievu val.). 21.45 Vecāko klašu skolēniem. «Apvārnis». 22.45 «Teātris». Kopa ar M. Vērdinu. 22.45 «Sodien». Nakts ziņas.

MASKAVAS I PROGRAMMA

5.30 «Rīts». 8.00 «Lietišķais kurjers». 8.15 Mākslas filma «Rit bija karš». 9.45 «Bērnu muzikas klubs». 10.30 Multiplikācijas filma «Svitrainie līģeri». 10.35 Baletfilma «Ledvesmas pasaule». 11.00 «TZD». 11.15 «Vārds». 14.00 «TZD». 14.15 Televīzijas mākslas filma «Līdz augstāka par dzīvību». 8. filma. 15.10 Dzied B. Nikolajevs. 15.45 Dokumentālās filmas. 16.20 «Stunda bērniem». Angļu valoda. 17.20 PSRS meistarsacīkstes hokejā. «Spartaks» — Maskavas «Dinamo». 20.00 «Laiks». 20.45 «Cilvēks un likums». 22.00 Koncerts. 23.30 «TZD». 23.50 Televīzijas mākslas filma «Nikolo Paganini». 2. sērija. 0.55 «Operete, operete».

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 Rita vingrošana. 7.15 «Objektīvā — dzīvnieki». 7.35, 8.35 Dabas mācība 3. klasei. 8.05 Vācu valoda. 1. mācību gads. 9.05 Vācu valoda. 2. mācību gads. 9.35, 10.45 Fizika 7. klasei. 10.05 «Naudas pasaulē». 11.15 Televīzijas mākslas filma «Bataljonu komandieri». 2. sērija. 12.20 Konkursa «Krievijas balsis» dalībnieku koncerts. 13.20 «KPFSR pilsētu televīzijas studijas». Groznija. 14.00 «Televīzijas muzikas abonements». 16.00 Dokumentālās filmas «Reiz dzīvoja...» pirmizrāde. 16.20 Koncerts. 16.40 «Acimredzamais — neticamais». 17.25 Multiplikācijas filma. 17.45 Tikšanās ar Mahackalas 8. palīgskolas direktori U. Martuzaliju. 19.00 «Labu nakti, mazuļi!» 19.15 «Kolaža». 19.20

P. Čaikovskis Koncerts vijolei ar orķestri. 20.00 «Laiks» (ar surdotulkotāju). 20.45 «PSRS Augstākās Padomes sesija». 21.45 «KPFSR Augstākās Padomes sesija». 22.15 TV mākslas filma «Veiksmes mirklis». 23.20 Eiropas čempiona kausa izcīņas sacensības volejbolā vīriešiem.

CETURTDIENA, 21. FEBRUĀRIS
TV RĪGA

9.10 Matemātika 3. klasei. «No viena līdz tūkstotim». 9.30 Bērniem. Multiplikācijas filma «Klusānais muzikants». 9.50 «Sēta». *17. II. 10.35 «English for You». 32. nodarbība «What did you say?». 10.55 Rostovas pie Donas televīzijas studijas dokumentālā filma «Brīvība». 11.10 Matemātika. 2. klasei. «Macāms reiznāt». 18.00 «Sodien». Zīņas. 18.05 «English for You». 32. nodarbība «What did you say?». 18.20 Bērniem. Multiplikācijas filma «Pasaka par Sisi — Vijolāju». 18.30 Raidījums pedagogiem. «Pēc zvana». Par Montesorī un citām netradicionālām darba metodēm skolās. 19.20 «Ekrāna jaunumi». 19.40 «Sodien». Zīņas (krievu val.). 20.00 «Ceturtdienas kinovakars». * Igaunijas dokumentālās filmas «Nebaidzama diena» pirmizrāde. * Rīgas kinostudijas dokumentālās filmas «Pelnrušķīte» pirmizrāde. * Multiplikācijas filma bērniem. 21.00 «Panorama». 21.30 «Deputāta komentārs». 21.40 Sludinājumi. 21.45 «Ceturtdienas kinovakars». Pirmizrāde. Rīgas kinostudijas mākslas filma «Tapers». 1. un 2. sērija. 0.15 «Sodien». Nakts ziņas.

MASKAVAS I PROGRAMMA

5.30 «Rīts». 8.00 «Iekšlietu ministrija ziņo». 8.15 «Stunda bērniem». Angļu valoda. 9.15 Multiplikācijas filma. 9.30 PSRS meistarsacīkstes hokejā. «Spartaks» — Maskavas «Dinamo». 11.00 «TZD». 11.15 Koncerts. 14.00 «TZD». 14.15 Televīzijas mākslas filma «Līdz augstāka par dzīvību». 9. filma. 15.10 Televīzijas dokumentālā filma «Rezervāts». 15.30 Multiplikācijas filma. 16.05 «Ukrainas muzikālā folklorā». 16.35 «Ieskatīties logā». 1. raidījums. 17.40 «...Līdz sešpadsmit un vecākiem». 18.25 «Atmiņas par dziesmu». 18.55 Televīzijas mākslas filmas «Pieniņa» pirmizrāde. 1. sērija. 20.00 «Laiks». 20.45 «Iekšlietu ministrija ziņo». 21.00 J. Obrazcovs koncerts. 22.10 «Zem Pi zīmes». Partraukumā —

23.10 — «TZD». 23.55 Televīzijas mākslas filma «Nikolo Paganini». 3. sērija. 1.00 «Dzejnieks un karš».

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 Rita vingrošana. 7.15 «Objektīvā — dzīvnieki». 7.35, 8.35 Literatūra 8. klasei. 8.05 Spāņu valoda. 1. mācību gads. 9.05 Spāņu valoda. 2. mācību gads. 9.35, 10.35 Bioloģija 8. klasei. 10.05 «Bibliofika». 12. raidījums. 11.05 Televīzijas mākslas filma «Veiksmes mirklis». 12.10 Ritmiskā vingrošana. 12.40 Multiplikācijas filma «Jezga». 12.55 Pasaules meistarsacīkstes biatlona. 16.00 Pasaules meistarsacīkstes biatlona. 16.45 Multiplikācijas filma. 16.55 «KPFSR pilsētu televīzijas studijas». Habarovskā. 17.25 PSRS meistarsacīkstes hokeja. ACSK — «Himik». Partraukumos. 18.05 «Krievijas parlamenta vēstnesis». 19.00 — Labu nakti, mazuļi! Multiplikācijas filma «Brāji Lū». 3. daļa. 20.00 «Laiks» (ar surdotulkotāju). 20.45 «KPFSR Augstākās Padomes sesija». 22.15 «Kuplāku pulku!» 1. daļa. * XII.

PIEKTDIENA, 22. FEBRUĀRIS
TV RĪGA

9.05 «Pusstunda vacu valodā». 9.35 «Ekrāna jaunumi». 18.00 «Sodien». Zīņas. 18.05 Baltkrievijas televīzijas dokumentālā filma «Finišs». 18.25 «Picturiet!» * 3. II. 19.10 «Globuss». 19.40 «Sodien». Zīņas (krievu val.). 20.00 «Skabarga». 20.45 «Berniem, «Miedzīns nāk...» 21.00 «Panorama». 21.30 Sludinājumi. 21.35 «Valdības viedoklis». 22.00 A. Čehovs. «Kaija». Liepājas teātra izrāde. Starpbrīdī —23.30 — «Sodien». Nakts ziņas.

MASKAVAS I PROGRAMMA

5.30 «Rīts». 8.00 «Inovācija. Marketing. Rezultāts». 8.15 Multiplikācijas filma. 8.45 «Cilvēks un likums». 10.00 M. Meierovičs Stīgu sērenāde. 10.15 «...Līdz sešpadsmit un vecākiem». 11.00 «TZD». 11.15 Koncerts. 14.00 «TZD». 14.15 Televīzijas mākslas filma «Līdz augstāka par dzīvību». 10. filma. 15.10 Koncerts. 15.35 Multiplikācijas filma. 15.50 «Māmiņa, tēti un es». 16.20 «Kopā ar čempioniem». 16.35 «Ieskatīties logā». 2. raidījums. 17.25 Dzied N. Stefanova. 17.45 «Kontakts — forums». 18.15 «...Un citas programmas». 18.30 Televīzijas mākslas filmas «Pieniņa» pirmizrāde. 2. sērija. 20.00 «Laiks». 20.45 «... Un citas programmas». Partraukumā — 22.45 — «TZD».

24.00 Televīzijas mākslas filma «Nikolo Paganini». 4. sērija. 1.00 «Mākslinieks Seliverstovs».

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 Rita vingrošana. 7.15 «Objektīvā — dzīvnieki». 7.35, 8.35 Literatūra 5. klasei. 8.05 Angļu valoda. 1. mācību gads. 9.05 Angļu valoda. 2. mācību gads. 9.35, 10.40 Apkārtnes mācība 1. klasei. 9.55 «Vingrinājumi erudītiem». 11.05 Televīzijas mākslas filma «Klubs sievietēm». 1. un 2. sērija. 13.30 «Mana saņē Arāls». 14.00 Koncerts. 16.00 Multiplikācijas filma. 16.10 «K. Vorobjovs. Liktenis un grāmatas». 17.35 «Dasnais vakars». Pārtraide no Uģorodas. 17.55 «Kolaža». 18.00 «Arena». 19.00 «Labu nakti, mazuļi!» «Kur nākšo zvirbuli!». 19.15 «Vertikāle». Televīzijas dokumentālā filma «Man cilvēki uzdāvināja dziesmu». 19.45 «Sports visiem». 20.00 «Laiks» (ar surdotulkotāju). 20.45 «KPFSR Augstākās Padomes sesija». 22.15 «Kuplāku pulku!» 2. daļa. * 30. XII.

SESTDIENA, 23. FEBRUĀRIS
TV RĪGA

9.00 «Rita stunda». Informācija izklaidejošā programma. 10.00 Programma «Neatkarība». 10.30 «Globuss». * 22. II. 11.00 «Brībi, lēte uz teātri». B. Britens. «Spēlesim» cēru «Mazais skurstenšlaukis». 12.55 «Latvijas novadu kultūrvēsture». Lejasciems. * 17. II. 13.40 «Vide-91». *12. II. 14.25 Kinostudijas «Mosfilm» mākslas filma «Mio, mans Mio». 16.05 «Es kāroju klavieres...» Latvijas mazo komponistu konkurss noslēgums 1. daļa. * 5. I. 16.50 Kinožurnāls «Latvijas hronika». 17.00 «Gadskārtu raksti». Par latviešu tautastērpu vēsturi un attīstību gadsimtu gaitā stāsta Rīgas liceiškās mākslas vidusskolas pedagoge M. Slava. 17.30 «Aicinājums». Par muzikālās izglītības jautājumiem un Dziesmu svētku repertuāru. 18.00 «Sodien». Zīņas. 18.05 Bērniem. «Multimīklas». 18.20 «Muzeju krātuves». 18.50 «Vēstures mirkli» XX gadsimts. Balerīnas M. Garševičas piemiņai. 19.50 «Sodien». Zīņas (krievu val.). 20.00 «Dāvāna». Mūzika un pārdomas. * 24. XII. 20.45 Bērniem. «Miedzīns nāk...» 21.00 «Panorama». 21.30 Sludinājumi. 21.35 «Katru sestdienu jūsu atpūtai». «Tonis». 21.45 Kultūras programma «Zīmes». 22.30 «Privāta dzīve». 23.15 «Sodien». Nakts ziņas. 23.25 «Dzirksteles» «Prima-90»

MUMS ID. LAI ERIS

J. SILICKA foto

Galvenais redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās

REDAKCIJAS ADRESE: 228250. Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālrunis uzziņām: 22705. Izdod apgāds «Avīze», Rīgā, Brupnieku ielā 47. Izdevējdarbības licence Nr. 000069. Iespējams ražošanas apvienības «Litta» Daugavpils tipogrāfijā Valkas ielā 1. Ofsetiespējums. Viena nos. iespiedloksne. Melniens 12 203 eksemplāri (latviešu valodā 9078 eksemplāri, krievu valodā 3 125 eksemplāri) Pas. 191

Indekss 68169.

MAINA divstābu dzīvokli pret diviem vienistābas. Var būt vairanti. Tālrunis 23856.

Es dziedāju dziesmu — Savas dvesēles dziesmu — Partrūka vardi.

(Aspazija)

Izsakām līdzjūtību JANA Toma d. LAZDĀNA piedzimušajiem, viņu smiltainē pavaidot. Kolhoza «Ezerciems» kolektīvs un arodkomiteja

Sludinājumi Līdzjūtības

• Piedaloties izsole, kas 1991. gada 24. februārī plkst. 11.00 notiks Krāslavas rajona kultūras nama Krāslavā, jūs varat kļūt par motocikla «Java — 350» (638. modelis) īpašnieku. Ieejas biļetes cena — 5 rubļi.

• Biļetes pārdod Krāslavā un Dagdā veikalos «Sadzīves tehnika» un Krāslavā veikalā «Sporta preces» no 1991. gada 14. līdz 23. februārim (ieskaitot), kā arī izsoles diēna kultūras nama kasē no plkst. 10.00 līdz izsoles sākumam.

Izziņas pa tālruni 23041 un 23556.
Krāslavas kooperatīvā universālveikala administrācija

RIGAS RADIOELEKTRONIKAS APARĀTBOVES TEHNIKUMS aicina uz ATVERTO DURVJU DIENĀM 1991. gada katru mēnesi pēdējā ceturtdienā plkst. 16.00, 28. februārī, 28. martā, 25. aprīlī un 30. maijā. Skolu brīvlaikā 21. martā.
Adrese: 226084, Rīgā, Braslas ielā 16. Jābrauc ar 13., 17., 18. vai 23. trolejbusu līdz Stārķu ielai, ar vilcienu līdz Oškaina stacijai.

JEKABPILS 8. AK Līvānu filiāle aicina darbā «C» un «E» kategorijas autovadītājus, elektro un gāzes metinātāju.

Kur palika māmuliņe. Neredz vairs rotājām. Māmuliņe aizgājusi. Baltā smilšu kalniņā.

(T. dz.)

Esam kopā ar Anastasiju Vilcāni viņas lielajās bedās. MAMUĻU smiltāja izvadot.
4. a klases skolēni, vecāki

Cilveka mūs šik līdzigs ir koklei.
Partrūka stīgas, un viss paliek kluss.
(J. Silazar)
Izsakām līdzjūtību piedzimušajiem, PĒTERI BRICU izvadot pēdējā gaitā.

Preiļu siera rūpnīcas kolektīvs
Aizsaulēs samī ieliekām saun. Atmiņu kamola ietinām matī.
(A. Skalbe)

Izsakām līdzjūtību skolotāim Anastasijai Vilcānei sakarā ar MĀTES nāvi.

Preiļu 1. vidusskolas kolektīvs